

Talemanuskript til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål X den 29. september 2020

Samrådsspørgsmål

Hvilke initiativer agter regeringen at tage på baggrund af Vejdirektoratets nye opgørelse af trængslen på vejene, der viser, at danskerne hver dag spilder 360.000 timer i bilkøer og at samfundet derved lider et tab på 26 milliarder kroner om året, jf. artiklen ”Fortvivlet forsker advarede om flere bilkøer. Han fik i dén grad ret” bragt i Politiken den 10. september 2020?

Besvarelse

Tak for spørgsmålet.

Som spørgeren ganske rigtigt påpeger, viser Vejdirektoratets seneste opgørelse af trængsel på vejene, at danskerne hver dag spilder rigtig mange timer i bilkøer, og det koster dyrt – ikke bare på humøret, men også samfundsøkonomisk.

Det skal dog nævnes, at Vejdirektoratets opgørelse dækker trængsel på hele det danske vejnet – altså inklusive kommunevejnettet. Faktisk stammer hele 75 procent af den samlede trængsel fra kommunevejnettet.

Men kommunevejnettet er jo også det længste. Ser man på trængslen i forhold til længden af vejnettet, er der generelt mest trængsel på statsvejene – det gælder særligt motorvejsnettet i det store H.

Derfor er trængsel naturligvis en central udfordring, som vi skal håndtere med fornuftige investeringer i vores infrastruktur.

Som det vil være spørgeren bekendt, er det min ambition at indgå en bred og langsigtet aftale om de kommende års investeringer i vores infrastruktur. En grøn mobilitetsplan.

Det skal være en aftale, der i langt højere grad tager hensyn til klima og miljø, hvilket blandt kræver investeringer i kollektiv trafik og cyklisme, som det fremgår af forståelsespapiret mellem regeringen og vores støttepartier.

Men – lad mig betrygge spørgeren – vi skal naturligvis også udbygge vores vejnet. Langt hovedparten af trafikken foregår på vejene, og det vil også være tilfældet i fremtiden, når bilerne på vejene i stigende grad bliver grønne.

Og derfor er der behov for, at vi bygger nye veje og udvider kapaciteten på dele af det eksisterende vejnet, ligesom vi skal se på, hvordan vi kan udnytte den tilgængelige vejkapacitet bedre ved hjælp af nye teknologier.

Tidligere på måneden kom Bilkommissionens længe ventede anbefalinger til, hvordan vi omlægger bilafgiftssystemet, så vi kan få flere grønne biler på vejene. Det indgår nu i arbejdet med en klimahandlingsplan for transportsektoren. Det er et helt afgørende input for en grøn mobilitetsplan.

Nu har vi et fagligt kvalificeret bud på spørgsmålet om, hvorvidt – eller måske nærmere hvornår – vejene i fremtiden er grønne.

Og selv om udvidelser af vejene skaber samfundsøkonomiske gevinster i form af bedre fremkommelighed, skal vi jo også se på, hvad den bedre fremkommelighed betyder for klimapåvirkningen. Og her er vi så tilbage ved spørgsmålet om, hvornår bilparken i større grad er fossilfri.

Vi har jo i fællesskab – et bredt flertal Folketinget – forpligtet os af et ambitiøst mål om at reducere Danmarks samlede udledning af drivhusgasser med 70 procent i 2030. Og her kommer vi ikke uden om transportsektoren.

Derfor nytter det jo ikke noget, hvis vi hovedløst udvider vores veje og skaber ny trafik helt uden at skele til, hvad det er for nogle biler, der skal køre på vejene. Vi er naturligvis nødt til at kende den realistiske indfasningstakt for de grønne biler, når vi planlægger fremtidens transportinfrastruktur.

Jeg glæder mig over, at spørgerens parti har vist interesse for at være med i en bred aftale, der skal sikre en mere grøn vejtransport. Når den aftale er indgået, vil næste skridt være at se på en langsigtet infrastrukturaftale.

Det er vigtigt for mig – igen i denne kreds – at understrege vigtigheden af en holistisk tilgang, så vi sikrer et sammenhængende transportsystem, hvor transportformer og mobilitetsløsninger spiller sammen.

Investeringer i vejnettet kan ikke stå alene. Vi er nødt til også at investere i den kollektive trafik og bidrage til, at flere danskere skifter den daglige biltur ud med cyklen.

Klimaet – og dermed den grønne omstilling af transportsektoren – er den største udfordring vi står overfor. Og derfor tager vi det i den rækkefølge, at vi starter med en klimahandlingsplan for transportsektoren.

Derefter skal vi have en bred politisk aftale om en grøn mobilitetsplan med et langtrækkende perspektiv. Det ser jeg frem til at drøfte bredt i Folketinget.